

Tragický osud malé středočeské vesnice, která byla v noci 10. června 1942 vypálena, srovnána se zemí a dokonce vymazána z mapy a jejíž muži byli zastřeleni, děti odděleny od matek a odvečeny do koncentračních táborů, kde většina nepřežila, je dosud v živé paměti nejen u nás, ale i po celém světě. A to i přesto, že za ono půlstoletí od této tragédie potkal podobný osud celou řadu jiných vesnic v Koreji, Vietnamu, Angole, Rwandě, Chorvatsku, Bosně, Čečensku, Kosovu i jinde.

Od roku 1968 - pražského jara - se začaly konat poutě z Prahy do Lidic, vždy kolem 10. června, a to mimo zájem širší veřejnosti, nepočítáme-li v některých letech „zájem“ StB. Tyto poutě byly nebezpečné, neboť jejich cílem bylo znovupostavení kostela v Lidicích. Snad ještě nebezpečnější než úmysl postavit v Lidicích kostel byla ústřední idea: *idea smíření*. Po léta byly tyto snahy bez viditelného výsledku.

Při pouti v červnu 1989 účastníci podepsali zakládací listinu družstva s názvem „Concordia“ čili svornost, kde tyto nebezpečné cíle již byly explicitně formulovány. Po roce 1990 snahy kdysi nebezpečné mohly být konečně svobodně institucionalizovány, byla založena nadace „**Memen to Lidice**“

. Za ta léta bylo nutno překonat ještě mnoho překážek...

Idea smíření dostala trojí podobu, a to jako:

- *smír mezi národy, především mezi Čechy a Němci*
- *smír ve smyslu občanském, tedy mezi různě politicky orientovanými lidmi - před i po listopadu*
- *smír mezi různými denominacemi křesťanských církví a širěji i mezi křesťany a židy.*

Po mnoha peripetích byla v Lidicích dokončena stavba Ekumenického střediska sociálních, kulturních a duchovních služeb se stručným pojmenováním [OÁZA LIDICE](#) a s mottem „Mír dalekým i blízkým“. Oáza zahrnuje ekumenicky pojatou kapli a domov pokojného stáří, slavnostně otevřeného 28. listopadu 1998. Na financování projektu se podílela Brémská

iniciativa německé evangelické církve, německá katolická nadace Renovabis, sdružení sudetských Němců kdysi vyhnaných z Čech Ackermangemeinde, spolková vláda v Bonnu, společný česko-německý fond budoucnosti, nadace Olgy Havlové a řada drobných dárců především z okruhu družstva Concordia. Fakulta sociálních věd UK přispěla malou hřivnou benefičního koncertu, který se konal před prázdninami ve velké aule Karolina...

Po celou dobu úsilí nadace „Memento Lidice“ docházelo k jakémusi paralelnímu běhu dvojích dějin: těch „velkých“ na poli mezinárodních vztahů a jednání profesionálních politiků, a těch dějin „malých“ na úrovni obce Lidice, jejího zastupitelstva, jednání správní rady nadace, každoročních vzpomínkových akcí vyhlazení obce. Oba světy se nemohly neovlivňovat, ale přitom přece jen běžely ze svých vlastních sil a zdrojů: na obci Lidice jakoby se promítaly v zesíleném a kontrastním světle peripetie, diskontinuity, prohry a selhání i naděje českých moderních dějin. V domovu pokojného stáří nalezlo azyl i několik lidických žen, které přežily nacistický koncentrační tábor. Při slavnostním otevření nechyběl dr. Uhl, evangelický pastor z Brém a rodák z Liberce, který je přítelem těchto lidických žen a který se s nimi zná osobně již po řadu let, i z období, které přálo smíření ještě daleko méně než doba naše.

Pro mne plyne z Lidické iniciativy jedna lidská zkušenost. A ta platí pro politiku „velkou“ i „malou“. Skutečně důležité věci vznikají spíše mimo světla televizních kamer. Skutečně důležité věci se rodí dlouho, a je třeba překonávat tisíce překážek. A k tomu je třeba trpělivosti, které se někdy říká „svatá“. A konečně: i v politice mají svou hodnotu ctnosti pokory před složitostí problémů, vědomí vlastní nedostatečnosti, a přijímání všech - i protivníků - s čistým a otevřeným srdcem.

Prof. Ing. Lubomír Mičoch, CSc. (* 1944)

český ekonom a profesor Fakulty sociálních věd UK. Je reprezentantem institucionální ekonomie, jako člen katolické církve se angažuje i ve prospěch křesťanské sociální etiky; 13. srpna 2008 jej papež Benedikt XVI. jmenoval členem Papežské akademie sociálních věd. Člen sekulárního františkánského řádu. Zkrácená verze článku z časopisu Poutník.